

TAALLEESONDERWIJS - 3. Woorden steeds beter lezen

Projectbureau Kwaliteit ontwikkelt handreikingen en kwaliteitskaarten om het onderwijs in de basisvaardigheden taal/lezen en rekenen te verbeteren en opbrengstgericht werken te versterken. Deze publicaties zijn als pdf-bestand te downloaden van de websites www.schoolaanzet.nl, www.taalpilots.nl en www.rekenpilots.nl.

De kwaliteitskaart **Woorden steeds beter lezen** maakt deel uit van de serie **Leerlingen betrekken bij leesprestaties**

Inleiding

Doelgerichtheid is een belangrijk aspect van effectief en opbrengstgericht onderwijs. Doelgerichtheid betekent doelen stellen en na een periode van gerichte inspanning nagaan of die doelen zijn bereikt. Doelgerichtheid is een houding die bewust moet worden aangeleerd. Zowel leerkrachten als leerlingen moeten 'doelbewust' zijn om de doelen daadwerkelijk te halen.

De serie kwaliteitskaarten *Leerlingen betrekken bij leesprestaties* biedt handvatten aan leerkrachten die hun leerlingen bewuster en doelgerichter willen laten lezen. Aan de hand van deze kwaliteitskaarten kunnen leerkrachten hun leerlingen betrekken bij hun eigen leesontwikkeling door hen de leesactiviteiten en leesprestaties zelf in kaart te laten brengen. Op deze manier stellen leerlingen niet alleen vast of ze vooraf gestelde doelen hebben behaald, ook krijgen ze een beter beeld van de inzichten die ze opdoen tijdens het lezen of de daarmee samenhangende activiteiten, en kunnen ze bij hun verdere leesontwikkeling en lees-aanpak bewuster gebruik maken van die inzichten.

Toelichting

Het oefenen van het lezen van woordrijen heeft als doel de decodeervaardigheid te ontwikkelen of te onderhouden. Ontwikkelen als die vaardigheid nog onvoldoende is, onderhouden om een verworven vaardigheid op peil te houden. Kinderen die hun eigen oefenstof maken zullen met meer motivatie oefenen.

Gebruik

Op de kaart *Woorden steeds beter lezen* houden de leerlingen zelf bij hoeveel woorden ze in hoeveel seconden goed kunnen lezen en hoe vaak ze deze woorden hebben geoefend.

Vorbereiding

Kopieer voor iedere leerling de kaart *Woorden steeds beter lezen*.

Activiteit

1. Laat kinderen vijftien woorden van woordtypen die ze in de komende drie weken gaan oefenen op de kaart schrijven, of vul deze vijftien woorden zelf in. Kinderen die hun decodeervaardigheid moeten onderhouden selecteren zelf vijftien woorden uit teksten die ze lezen en schrijven ze op.
2. De leerling leest deze vijftien woorden voor de eerste keer. Met het kleuren of aankruisen van vakjes in de kolommen '1e keer' geven zij aan hoeveel woorden er goed gelezen zijn en hoe lang zij erover deden.

3. Daarna volgt een periode van oefenen. De kinderen houden zelf bij hoe vaak geoefend wordt en geven dit aan in de kolom 'aantal keer geoefend'.
4. Leerlingen lezen de vijftien woorden voor de tweede keer. Zij geven het aantal goed gelezen woorden en de tijd aan in de kolommen '2e keer'.
5. Wanneer kinderen vertrouwd zijn met het op deze wijze bijhouden van hun eigen vorderingen, kan gevraagd worden om zichzelf doelen te stellen. Nadat ze de resultaten van de 1e keer lezen hebben genoteerd, schrijven ze in de kolommen '2e keer' hoeveel woorden ze de tweede keer goed denken te lezen en hoeveel seconden ze daarvoor denken nodig te hebben. Het al of niet halen van deze eigen doelstellingen is tijdens de feedback mede onderwerp van gesprek.

Aandachtspunten

Het gaat erom dat voor de leerlingen zelf zichtbaar is welke vorderingen zij maken als gevolg van oefenen. Dit is in eerste instantie een pedagogisch doel, dus maak van de afname geen toetsituatie. Laat de vijftien woorden bijvoorbeeld lezen in tweetallen, waarbij de kinderen van elkaar bijhouden hoeveel woorden goed gelezen worden. Ook de stopwatch wordt door een medeleerling gehanteerd.

Feedback

Het is absoluut nodig om met kinderen te praten over hun resultaten, om zo de motivatie vast te houden en de onderhoudsoefeningen serieus te blijven nemen.

Voor kinderen die oefenen om hun decodeervaardigheid te vergroten (de zwakke lezers) is het essentieel dat zij feedback van de leerkracht krijgen. Na de '2e keer' kan voor dit feedbackgesprek tijd worden ingeruimd tijdens de verlengde instructie van een leesles.

Aan kinderen, die hun decodeervaardigheid onderhouden hebben (de gemiddelde en betere lezers), kan groepsgewijs feedback worden gegeven.

Vragen die in beide gespreksituaties onder andere aan de orde kunnen komen zijn:

- Welke vorderingen heb je gemaakt?
- Ben je tevreden over je eigen vorderingen?
- Heb je de eigen doelen gehaald?
- Heb je naar eigen idee voldoende keren geoefend?

WOORDEN STEEDS BETER LEZEN

Dit blad is van: _____

Ik heb samengewerkt met: _____

Dit zijn mijn oefenwoorden: _____

aantal goed gelezen woorden			aantal seconden		
			meer dan 15 x		
15			15x	≥80	
14			14x	75	
13			13x	70	
12			12x	65	
11			11x	60	
10			10x	55	
9			9x	50	
8			8x	45	
7			7x	40	
6			6x	35	
5			5x	30	
4			4x	25	
3			3x	20	
2			2x	15	
1			1x	10	
	1e keer	2e keer	aantal keer geoefend		1e keer 2e keer

Datum 1e keer: _____

Datum 2e keer: _____

Colofon

De kwaliteitskaarten **Leerlingen betrekken bij leesprestaties** zijn ontwikkeld door Yvonne Leenders en Ed Koekebacker. Projectbureau Kwaliteit ontwikkelt handreikingen en kwaliteitskaarten rond taal, rekenen en opbrengstgericht werken. Dit vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de PO-Raad.

Voor vragen rond de kwaliteitskaarten Taalleesonderwijs kunt u contact opnemen met Gea Spaans, e-mail info@schoolaanzet.nl.

© maart 2011 - Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

PO-Raad/Projectbureau Kwaliteit,
Postbus 85246 - 3508 AE Utrecht
e-mail: info@schoolaanzet.nl
www.schoolaanzet.nl